

**2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE
2006 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI'NIN
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME
TUTANAKLARI**

BAŞKAN: Sait AÇBA (Afyonkarahisar)
BAŞKANVEKİLİ: Mehmet Altan KARAPAŞAOĞLU (Bursa)
SÖZCÜ : Hasan Fehmi KİNAY(Kütahya)
KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

20.11.2007

İÇİNDEKİLER

- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
- Sermaye Piyasası Kurulu
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı
- GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- Hazine Müsteşarlığı

.....
BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.
Sayın Akif Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcısı, Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Sayın Başkanları, bürokrasinin değerli mensupları; değerli arkadaşlar, görüştüğümüz bütçe AK Parti Hükümetlerinin altıncı bütçesidir ve 2007 yılının sona ermesiyle, erecek olmasıyla birlikte Türkiye, 1999 Aralık ayından bu yana IMF'yle uygulamakta olduğu programın sekizinci yılını tamamlamış olacak. Bu sekiz yılın üç yılı 57'nci Hükümet döneminde geçti, son beş yılı da AK Parti Hükümetleri döneminde geçmiştir. Sayın Başbakan Yardımcısı, Sayın Bakan, bu beş yılın değerlendirmesini, bolca rakam kullanmak suretiyle yaptılar. Ben rakamlara fazla girmeden, hem bu beş yıllık döneme ilişkin hem önümüzdeki döneme ilişkin birkaç temel konuyu, temel riski gündeme getirmek istiyorum.

60'ıncı Hükümet Programını Sayın Başbakan Türkiye Büyük Millet Meclisinde sunduğunda, artık, Türkiye'nin ekonomide "take-off" aşamasına geldiğini söylemişti. 59'uncu Hükümet Programını Sayın Başbakan 2003 yılı başlarında yine Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sunduğunda da 58'inci Hükümet dönemindeki birinci roketleme aşamasından sonra Türkiye'nin ikinci roketleme aşamasına geçtiğini söylemişti. Öncelikle ben, Hükümetin bu konuda bir tereddüdü olduğunu söylemek istiyorum. Roketleme aşamasına gelmiş ve roketleme aşamasını tamamlamış olan bir Hükümet, tamamlamış olması gereken bir Hükümet beş yıl sonra "Take-off aşamasına geldik." diyorsa ortada ciddi bir problem, ciddi bir kafa karışıklığı var demektir. Esasen Sayın Başbakanın "Take-off aşamasına geldik." cümlesini Merkez Bankası Başkanının enflasyon raporuna ilişkin açıklamasında yer alan "Gelinen noktayı fiyat istikrarı olarak tanımlamak mümkün değildir." cümlesiyle birlikte değerlendirdiğimizde, aslında geçen beş yıldaki birçok olumlu gelişmeye, olumlu göstergeye rağmen hâlen ekonomimizin önünde çok temel risklerin, temel problemlerin olduğu bir gerçek olarak ortaya çıkmaktadır.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanlarımız sundukları tabloda, enflasyon ve büyüme konusunda kıyaslamalı rakamlar verdiler. 2002 yılındaki yüzde 29,7'lik TÜFE, 2006 yılı sonunda yüzde 9,65'e inmiştir. 2007 yıl sonu hedefi, Hükümetin bize sunduğu programa göre yüzde 6,5'tur, ancak, o programa ilişkin ve bütçeye ilişkin Maliye Bakanının basın toplantısından bir gün sonra Sayın Merkez Bankası Başkanının yaptığı açıklamayla yüzde 6,5'lük yıl sonu hedefinin Merkez Bankası Başkanı tarafından yüzde 7,3 olarak beklendiği yönünde bir açıklamayı da aldık. 29,7'den, beş yıl sonra, 2006 sonunda yüzde 10'lara, 2007 sonunda da 7'lere inen bir enflasyon aslında çok da başarılı bir enflasyon değildir. Biz çok daha iyi bir noktaya gelebilmiş olmalıydık, yüzde 5'lerin altına bu enflasyonu indirmiş olmalıydık diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, büyüme oranları 2002-2006 arasında Sayın Bakan tarafından verildi. Ortalama yıllık büyüme yüzde 7,3. Bunu tabii diğer ülkelerle, gelişmekte olan ülkelerle kıyaslamak gerekir. 2007 de dâhil edilebilir veya edilmeyebilir, önemli değil, ama, gelişmekte olan ülkeler ortalamasıyla kıyasladığımızda bizim büyüme oranımızın o ülkelerin altında olduğu ortaya çıkar. 2002-2006 için bu oran gelişmekte olan ülkelerde 7,5'ken, Türkiye'de 7,1'dir. 2007'yi buna dâhil edersek, gelişmekte olan ülkeler 7,6'ya çıkarken Türkiye'nin ortalaması 6,6'ya iner. Türkiye'nin son üç yılı, 2006, 2007 ve önümüzdeki 2008'i alarak bir kıyaslama yaparsak Türkiye yüzde 5,5'a iner, gelişmekte olan ülkeler yüzde 7'nin üzerindedir. Yani Türkiye, büyümede olumlu performansına rağmen son üç yılda büyüme oranında düşüşle karşı karşıyadır ve yüzde 5'lerdeki bir büyüme oranıyla Türkiye'nin sorunlarını çözmesi, Avrupa Birliğiyle arasındaki farkı kapatması mümkün değildir.

Büyüme istihdam yaratıyor mu? Arkadaşlarımız değerlendirdi. Yaratmıyor. Sadece bir rakam vermek istiyorum, onun için bu konuya girdim. Türkiye, 2002-2006 döneminde -biraz önce rakamları verdim- yüzde 7'ler civarında büyümüştür. Aynı dönemde Türkiye'de istihdamdaki artış yüzde 1,4 düzeyinde olmuştur. Yani, büyümenin istihdam yaratma kapasitesi yüzde 20'ler düzeyindedir. 1989-2002 arası dönemi alıyorum: Ekonominin problemleri olduğu dönemlerdir, ekonominin iyi olduğu dönemlere örnek olarak vermiyorum bu dönemi, ama, o dönem ekonomi yüzde 3,4 oranında büyürken ortalama, istihdamdaki artış yüzde 1,4 olmuştur. O dönem yüzde 40 oranında büyüme istihdama yansırken, bu Hükümet döneminde bu oran yarı yarıya inmiş, yüzde 20'lere düşmüştür. İşsizlik oranındaki iyileşme olarak ifade edilen rakam gerçekte yanıltıcıdır. İşgücüne katılma oranıyla birlikte bu rakam değerlendirildiğinde işsizlik oranında bir azalma olmadığı kendiliğinden ortaya çıkacaktır. İşgücüne katılma oranı 2003 yılında 49,6'dır, şimdi yüzde 48'dir. 2002'nin işgücüne katılma oranını bugüne uyarlırsak, bugünkü oran olarak alırsak aşağı yukarı 1,3 milyon civarında bir nüfus işgücü içerisinde yer almış olacaktı. Bu da Sayın Bakanın sözünü ettiği istihdamdaki artış rakamına tekabül eder. Yani, işsizlik oranında bir iyileşme yoktur ve bu ekonomik programın en büyük problemi odur.

Faizlere gelmek istiyorum. Bugün faizler -biraz önce bilgi aldım- 16,8 düzeyinde. Değerli arkadaşlar, 2006 Mayıs başında, mayıs dalgalanması öncesinde Türkiye'de faizler yüzde 13,7'ye kadar inmiştir. Hatırlayın, doların yükseldiği, faizin yükseldiği bir süreci yaşadık mayıs dalgalanmasıyla birlikte yüzde 19, 20, 21'lere çıkan faiz söz konusu oldu. O faiz son bir iki ayda düşmüş olmasına rağmen, 16,8 bugünkü düzey. Dolar o günün de çok daha aşağısına düştü ama faiz hâlâ 2006 Mayıs öncesi düzeye inebilmiş değil. İşte, bizim ekonomimizin en büyük problemlerinden birisi de budur ve burada Sayın Bakana ben bir soru da sormak istiyorum. Uluslararası rating kuruluşları Türkiye'nin kredi notunu neden düzeltmiyor? Ekonomide sağlandığı söylenen bunca iyileşmeye rağmen uluslararası rating kuruluşları -derecelendirme kuruluşları- Türkiye'nin kredi notunu iyileştirmiyor. Önümüzdeki birkaç notu söylemek istiyorum: Fitch'in Mayıs 2007 notu BB(-), S&P'nin Haziran 2007 notu BB (-), onun ağustos 2004 öncesi notu B (+), oradan olumsuz giden bir not söz konusu. Moody's Aralık 2005 BA durağan. Notlarda bir

iyileşme yok. Önceki notları da Sayın Bakan verirlerse kıyaslama olanağı buluruz. Bu kadar olumlu gelişmeye rağmen uluslararası rating kuruluşlarının Türkiye'nin kredi notunu yükseltmemesini ilginç buluyorum ve bunun arkasında bir neden olabilir mi diye soruyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – 2002 sizde yok mu?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – İyiysek...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - 2002 sizde vardır...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – 2002'yle kıyaslamıyorum. Bu Hükümet döneminde, işte bakın, S&P Ağustos 2004 B (+), Haziran 2007 BB (-), 2002'ye kıyasla ekonominin daha kötü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, ek süre veriyorum.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – ...daha kötü durumda olduğunu söylemiyorum. Bu, sağlanmış olan iyileşmeleri görmemek olur, ama, bakın, sadece doğruları konuşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin kredi notundaki risk değiştirilmiyorsa, riskin derecesi değiştirmiyorsa bunlar kimler kazançlı çıkıyor? Bunu sormak istiyorum. Bu dönemin tabii en büyük özelliği, uluslararası likiditenin bolluğuydu. Bu bolluğu yüksek faizlerle Türkiye ülkeye aktardı ve burada hem cari açığın finansmanında hem kamu finansmanında önemli avantajlar sağladı, ama, sürekli olarak yüksek faizlerle bunu devam ettirme şansının olmadığını düşünüyorum.

Faiz konusunda da şu değerlendirmeyi yapmak istiyorum. Para politikasına ve politika aracı olan faizlere çok fazla yüklenildiği kanaatindeyim. Kendisinden beklenenden, para politikasının yapabileceğinden daha fazlası ondan bekleniyor. Maliye politikasının eksilerini, maliye politikasının zayıflıklarını para politikasının örtmesini bekliyoruz. Hükümetin faiz dışı fazlada yaptığı düşüş, esasen maliye politikasının yetersizliğinin bir itirafıdır değerli arkadaşlar. Yüzde 6,5 fazladan yüzde 5,5 fazlaya iniş belki KİT'lerin özelleştirilmesi nedeniyle oradan gelecek bir eksilmeyi kabul etmek mümkün olabilir, ama, temel olarak vergi gelirleri ile vergi dışı gelirlerdeki azalmadan kaynaklanmaktadır. Ben, Sayın Esfender Korkmaz hocamdan farklı düşünüyorum. Faiz dışı fazlaya Türkiye devam etmelidir. Faiz dışı fazlanın belli bir oranda tutturulması kamunun tasarruf etmesi anlamındadır, aksi takdirde, kamu tasarruf etmesin gibi bir anlayışa geliriz. Oysa, bugün geldiğimiz noktada kurun, bizim kurumumuzun rekabetçi olmamasının çözüm aracı olarak da maliye politikasını kullanabilmeliyiz, kullanmalıyız diye düşünüyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – “4,5 olsun” diyorsunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ben öyle bir şey söylemedim Sayın Aydoğan.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) - Tutanaklarda var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Benim tutanaklarda... Tutanaklara bakın, ben oran konusunda belki bir şeyler yapılabilir demişim, ama, kesinlikle... Efendim, söylediğim şudur: 6,5 faiz dışı fazla verdiğimiz dönemde, sürekli 6,5 fazla ile tabii ki Türkiye'nin devam etmesini ben savunmuyorum, böyle bir şeyi kesinlikle savunmuyorum, ama, Brezilya'nın 4,25 verdiği ve bunu “ben halkıma anlatamam” dediği bir ortamda, Türkiye'nin sürekli 6,5'la devam etmesini kesinlikle önermedim, savunmadım. Ama tabii ki Brezilya ekonomisi ile Türkiye ekonomisinin farklılıklarını dikkate almak gerekir. Onun dış ticaret fazlası vardır artık, bizim dış ticaret fazlamız yoktur. Tam tersine, büyüyen bir dış ticaret açığımız vardır.

Değerli arkadaşlar, konuyu saptırmayalım. Şimdi, faiz dışı fazla niye azaldı. Bakın, biz 2005 yılının gerisinde bir vergi geliri düzeyine sahibiz şu anda. Vergi gelirlerinin gayrisafi millî hasılaya oranı 2005 yılında yüzde 24,6'dır. 2007'de 23,4'e inmiştir, 2008'de bunun artması planlanmış, 23,9 olması hedeflenmiş, 23,9'la ancak 2006 düzeyini

yakalayabileceğiz. Türkiye'nin 2005 yılı vergi geliri düzeyi aşağı yukarı 2000-2001 yılı düzeyine eşittir, oran farklılığı var ufak tefek. Demek ki Türkiye vergi toplamaktan vazgeçti. İşte burada sorun gündeme, ortaya çıkıyor. Türkiye vergi indiriminde şansını iyi kullanmamıştır. Vergi indiriminde önceliklerini iyi belirlememiştir. O nedenle bu açmaza gelmiştir şimdi. Türkiye bir yandan istihdam üzerindeki vergi yüküyle OECD liderliğine oturmuş konumdadır, öte taraftan rekabetçi bir ekonomi için istihdam üzerindeki vergi yükünü azaltmak zorundadır ama elindeki olanaklar bu imkânı Hükûmete

vermemektedir. O nedenle iki Sayın Bakan arasında tartışma olabilmekte, hakemliğine başvuru olan Sayın Bakan da konuyu çözmeye çalışmaktadır ama kolay bir çözümü görmüyorum.

Bakın, kurumlar vergisi oranını azalttık, hep beraber azalttık. Kurumlar vergisi oranının azaltılmasıyla birlikte kurumlar vergisi hasılatının gayrisafi millî hasılaya oranı 2005 yılında yüzde 2,5'tu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Hamzaçebi, ek süreyi de kullandınız.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

... yüzde 2,5'tu, 2006'da bu oran yüzde 1,9'a indi. Otomatik olarak gayrisafi millî hasılda yarım puan azalma oldu. 2007, 2; 2008, 2 bekleniyor. Azalsın ama tabanı genişletemiyorsak orada düşünmeliyiz. Vergi gelirlerindeki azalışın, kurumlar vergisindeki azalışın ekonomiye yaratacağı katkı mali disiplinin bozulmasının vereceği zarardan daha fazlaysa indirelim, değilse orada düşünmek zorundayız. Katma değer vergisi indirimleri, çok hoş tabii, çok güzel, indirelim, hatta, 18'i de indirelim diyen kesimler oluyor. Katma değer vergisi hasılatı da, bakın, dahilde alınan katma değer vergisi hasılatı 2004'te 3,1'den 2007'de 2,6'ya inmiş, 2008'de 2,5 programlanıyor, daha da indirebiliriz, daha da indirebiliriz.

Vergi dışı gelirlerdeki tablo da vergi gelirlerinden aşağı değildir. 2005 yılı gayrisafi millî hasılaya oranı 6,8'dir, bu oran 2000'de 6,5, 2001'de 7,8, 2002'de 6,4'tür. Bakın, aşağı yukarı 2000-2002 düzeyleri, 2001 kriz yılı belki izah edilebilir, 2007 oranı 5,7, 2008 4,6. Zincirlikuyu'daki arsayı sattık, Telekom hisse satış gelirinin parası da geldi, bitti, kalanını bu yıl bütçesine de koyduk. Kalan, Telekomun yüzde 45 hissesinin özelleştirme gelirini de buraya koyduk, o da bütçeye girecek, 2009'da Allah kerim diyeceğiz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye, maliye politikasına yeniden sarılmak zorundadır. Ama, bu Hükûmetin onu yapabileceği kanaatinde değilim. Neden değilim? Bu irade kayıt dışını vergileme iradesi olarak ortaya çıkmak zorundadır. Kayıt dışını vergilemek aslında sadece bir vergi problemi de değildir. Bizim işletmelerimizin küçük kalması, küresel ekonomiye ayak uyduramaması, ölçek ekonomisinin avantajlarından yararlanamaması nedeniyle giderek silinmesi, kaybolması, yok olması demektir. Bu, tüketicinin aleyhinedir. Kısa dönemde herkesin lehine, herkesin yararlandığı bir olanak gibi gözükse de, uzun dönemde herkesin aleyhine olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son cümlelerinizi alalım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, müsamahanıza çok teşekkür ediyorum, ama, çok önemli bütçeler görüşüyoruz. Müsaade ederseniz bir iki küçük noktayla tamamlıyorum.

Kamu yatırımları önemli ölçüde düşmüştür. Bakın, yatırım işçiliğini hariç tuttuğumuzda kamu yatırımlarının gayrisafi millî hasılaya oranı 2002'de 5,8'ken 2007'de 4,75'e inmiş, 2008'de 4,3 olarak bekleniyor. Kamu yatırımları düşüyor, kamu tasarrufu azalıyor, özel tasarruflar da azalıyor değerli arkadaşlar. Yani, bir de hani kamunun yapmadığı yatırımı özel sektör yapıyor diye bir şey yok, kamu altyapı yapacak biliyorsunuz. Altyapıdan vazgeçtik, onu da özel sektör yapıyor demiyor kimse zaten, diyemez de.

DPT'nin bir verisini değerlendirmek istiyorum. Mali değerler, gelir gider tabloları bize sunulanla tutmuyor. Daha doğrusu, 2007 programıyla bize sunulan rakamların revize rakamlarla karşılaştırılması sonucu ortaya çıkan tablo vahimdir. Mahalli idare gelirleri olarak, bize, 2007 programıyla birlikte, 2006 için söylüyorum, 24 milyar YTL, 2007'yi söyleyeyim, 2007 için, 2006 için 24 milyar YTL olarak sunulmuş, beklenti 28 milyar YTL, 2007 için gelirler 27,3 milyar YTL olarak sunulmuş, gerçekleşme tahmini 33,1 milyar YTL. Harcamalar aynı şekilde, 23 milyar YTL'lik 2006 yılı harcamasının bekleneni 29,3, 2007 yılının 29,6 milyar YTL'lik harcama tutarı 33 milyar YTL. Akla şu soru geliyor: Ya veriler güvenilir değil, birinci soru. İki, veriler güvenilir ama merkezi yönetimin yapması gereken harcamalar mahalli idarelere kaydırılıyor, bu da program üzerinde önemli bir risk oluşturuyor. Önemli bir risk, harcamaları oradan yaptığınız zaman Türkiye önemli bir mali disiplin riskiyle karşı karşıya kalmış demektir.

Son cümlem de şu: Bankacılık sektörü, olumlu bütün gelişmelerine rağmen, bilançolara, rakamlara baktığımızda, reel sektörün döviz kredileri olağanüstü ölçüde artmıştır. Bizim bankacılık sistemimiz, bankalarımız kredi piyasasını kaybediyor. Kredi piyasasını kaybediyor. Reel sektör döviz üzerinden yurt dışından borçlanmayı tercih ediyor, kredi maliyetlerinin yüksekliği, aracılık maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle. Bu son derece ciddi bir durumdur. Bu piyasada ciddi olarak önlem almak zorundayız. İleride kurdaki bir yükselmenin reel sektör üzerinde oluşturacağı yükü önlemek açısından da bunu son derece önemli buluyorum.

Artık, Sayın Başkanın müsahahasını suistimal etmemek için sözlerimi burada bitiriyorum, hepimize saygılar sunuyorum.

.....
BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorularım şunlar: Birincisi, faiz dışı fazla için bir açıklama yapmıştım: Özel tasarruflar azalırken kamunun tasarruflarının azaltılmaması gerekir ancak elde edilen faiz dışı fazlanın da, tabii ki kullanımı önemli. Örneğin 2005 yılına göre 1,2 puan oranında düşmüş olan vergi gelirlerinin 2005 yılı düzeyinde olması hâlinde Türkiye'nin yaklaşık 8 milyar YTL düzeyinde -Hazinenin, bütçenin- bir ilave geliri olması söz konusu olacaktı. Böyle bir gelirin varlığı hâlinde, tabii ki Hazine çok daha, bütçeye, hükümet çok daha fazla yatırım planlayabilir, diğer altyapı hizmetlerini tamamlayabilir. Bu çerçevede bir faiz dışı fazlanın devamı gerekir anlamında bir görüş ifade etmiştim. Sormuştum ama tekrar soruyorum: Uluslararası reyting kuruluşları, Fitch's, Standart and Poor's ve Moody's'in verdiği kredi notları nedir? Bunlar ne zamandan beri değişmiyor, değişmesini bekliyor musunuz? diye soruyorum.

Elektrik zammı hükümetin gündeminde ama ben bu çerçevede başka bir soru sormak istiyorum. 58'inci Hükümet acil eylem planında, 2003 yılı başında, elektrik faturaları üzerindeki TRT payının kaldırılması sözünü vermişti. Yüzde 3,5'tu bu TRT payı, 1,5'u kalkmıştı yüzde 2'si duruyor. 58'inci Hükümetin halka verdiği bu sözü acaba Hükümetimiz yerine getirecek mi, bu 2 puanı kaldırmayı düşünüyor mu?

Sayın Bakan konuşmasında kamu bankalarındaki performansın iyileşmesinden söz etti. Evet gerçekten iyileşme var ama 2008 yılı bütçesine baktığımda gelirler arasında kamu bankalarının temettü gelirin 2007'e kıyasla 2008'de düştüğünü görüyorum. 2007 temettü geliri, 2 milyar 640 milyon YTL iken, 2008'de bu rakam 1 milyar 923 milyon YTL'ye düşüyor, ciddi bir azalma söz konusu. Bu azalışı acaba neyle açıklıyorlar? Halk Bankın özelleştirilmesi bir etken midir, yoksa kamu bankalarına 2001 yılında, krizden sonra verilmiş olan devlet iç borçlanma senetlerinin artık sistemde kalmamış veya azalmış olmasından kaynaklı olarak bu bankaların elde ettiği faiz gelirin azalmasından mı kaynaklanmaktadır -ama her şartta kamu bankalarındaki 2007 performansının 2008'de olmadığını söyleyebilirim- bu konuda ne düşünüyor Sayın Bakan?

Bir diğ er sorum ř u: 2006 yılı mayıs-haziran dalgalanmasından sonra hükümetin o dönem çıkardığı bir yasa ile yabancıların Türkiye'deki menkul kıymet alım satımından doğ an kazançlardaki vergi sınıra indirilmiş ti, bu vergi yurtiçi yerleşiklerde yüzde 10. ř u an borsanın, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasındaki portföyün yüzde 70'ini aşkın bir bölümünün yabancıların kontrolünde olduğu bir gerçek. Sormak istediğim konu, 2006 mayıs-haziranında çıkan bu yasa nedeniyle İMKB'deki yabancı payı ne kadar yükselmiştir, yani daha doğ rusu yurtiçi yerleşikler bu yasa nedeniyle İMKB'ye yabancı olarak girmektedir, bu şekilde "bıyıklılar" diye isimlendirilen bu fonların tutarı nedir?

Son sorum da ř u: Sayıştayın 2006 Yılı Hazine İşlemleri Raporu önümde, bu raporun 17'nci ve 18'inci sayfalarında "Bütçe Dışı Borç Kullanımı" adı altında bir bölüm vardır. Hükümetin, 4749 sayılı Yasa başta olmak üzere -bu Yasa'da yaptığı değişiklikler başta olmak üzere- çok çeşitli yasalarla bütçenin gelir ve gider kalemleriyle ilişkilendirmeksizin, çeşitli kamu kurumalarına kaynak kullandırması, borç kullandırması söz konusudur. Bunun sonucunda bütçenin büyüklüğü Kamu Mali Yönetim Ve Kontrol Kanunu'nun hedeflediği saydam bir mali yönetimin sonucu olması gereken büyüklükten daha düşük gözüküyor, bunlar hep bütçenin makyajlanması işlemleriydi. Esasen, birçok harcamada, kamu harcaması da, çeşitli yasalar gereği bütçelere yansıtılmamıştır. Biz bunun ilerleyen yıllarda mali disiplin açısından problem teşkil edeceğini ifade etmiştik. Şimdi, faiz dışı fazlanın kalitesi gibi bir şeyden söz ediyoruz, vergi gelirleri azalırken öte taraftan da birçok harcama bütçeyle ilişkilendirilmezken "faiz dışı fazlanın kalitesi" gibi bir cümle biraz havada kalıyor, Sayıştayın, bu konuda ne düşünüyor Sayın Bakan? sorum bu.

Sayıştayın 2006 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili genel uygunluk bildirimini önümde, değerli arkadaşlarım. Bu genel uygunluk bildiriminde çok önemli bir tespit var: Bildirimin 67'nci, 68'inci sayfalarında -Hazine işlemleri raporunda da ayrıntılarıyla açıklandığı üzere- Hazine Müsteşarlığınca yapılan bazı işlemlerin kayıtları, hesapları düzgün tutulmamıştır. Sayıştayın tespitini söylüyorum, benim iddiam değil. Nedir bunlar: Tam beş tane hesap düzgün tutulmamış, bu hesaplar şunlar: Takipteki kurum alacakları hesabı, mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı, mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı, proje özel hesabı. Evet, sanıyorum beş hesap saydım. Bunlardan, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabına ilişkin olarak, genel uygunluk bildiriminde ř u cümle yer alıyor, 3'üncü paragrafını okuyorum ilgili bölümün,cümle aynen şöyle: "2006 yılında Hazine Müsteşarlığınca verilen teşvik amaçlı kredilerden doğ an hazine alacakları, Türkiye Emlak Bankasının tasfiyesi sonucu oluşan hazine alacakları ve 2001/2312 sayılı kararname gereği oluşan hazine alacaklarının Hazine Müsteşarlığı İç Ödemeler Muhasebe Birimince tutulan, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesaplarına kaydedilmediği ve izlenmediği, bu nedenle bu hesapların bakiyelerinde yer alan tutarların gerçek durumu tam ve doğru olarak yansıtmadığı görülmüştür." Devamı cümle de şöyle: "Bu itibarla, 2006 yılı 132 ve 232 kod numaralı, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabına uygunluk verilmemiştir." Bir sonraki bölümde, takipteki kurum alacakları hesabında da biraz önce sözünü ettiğim alacak gruplarına ilişkin olarak -bir tanesi hariç 2001/2312 sayılı kararname gereği oluşan hazine alacakları hesabı dâhil, bunlar Hazine Müsteşarlığı İç Ödemeler Muhasebe Birimi tarafından yine muhasebeleştirilmemiştir. İzlenmesi için takibe alınan, yani takipteki alacak olup olmadığının bilinmediği ve dolayısıyla kayıt altına alınmadığı görülmüştür. Diğer hesaplara ilişkin bilgilerde burada yer alıyor. Bu sözü edilen alacaklara ilişkin olarak yapılan işlemler nelerdir? Neden Sayıştay genel uygunluk bildirimini düzenlerken Hazine İç Ödemeler Saymanlığı Sayıştaya bu bilgileri verememiştir veya verdiyse Sayıştay mı acaba bunları dikkate almamıştır?

Teşekkür ederim.

.....

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, gruplar adına kısa kısa söz verip bitireceğim.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başbakan Yardımcısı Sayın Ekren'e ve Devlet Bakanı Sayın Şimşek'e, açıklamaları nedeniyle teşekkür ediyorum.

Sayın Erken, akademik kariyeri de olması nedeniyle oradan gelen bilgilerini görev alanlarıyla birleştirerek bize sunum yaptı, açıklamaları da aynı çerçevede oldu.

Sayın Şimşek'in, bildiğim kadarıyla akademik kariyeri yok ama Sayın Ekren'den daha fazla hocalığa soyundu burada. "Ekonomi dersi alan herkes bunu bilir" diyerek arada bir, bir tablo gösterme ihtiyacı duydu. Sayın Şimşek'in, anladığım kadarıyla siyasette daha uzun zaman yol alması gerekiyor. Sayın Şimşek'in "ben bilirim"ci tavrını üzüntü verici buluyorum.

Sayın Şimşek, burası Plan ve Bütçe Komisyonudur, teknik komisyondur. Siz, şüphesiz birçok şeyi bilebilirsiniz ama şunu da unutmayın ki, birincisi, sizin bürokrasiniz sizden daha çok biliyordur, ona kulak verin. Açıklamalarınız bana bürokrasinizden yeterli bilgiyi almadığınızı, sizin o bilgileri almadığınızı, bürokrasinizin size vermediği değil, onlara kulak vermediğiniz gibi bir izlenim yarattı bende. Yapmış olduğunuz açıklamalar kesinlikle, özellikle bir kısım soruların cevabı değil. Son beş yılda büyüme oranları düşük şeklinde bir değerlendirme yapan kimse olmadı. O konuda ben bir değerlendirme yaptım, Sayın Öztrak bir değerlendirme yaptı ama son üç yılı ayırdık ondan önceki dönemi ayırdık ona göre bir kıyaslama yaptık. Birincisi bu. Bu sorunun cevabını almış değilim.

İkincisi, bir arkadaşımızın "hangi yapısal reformları yaptı?" sorusuna siz bir cevap verdiniz. "Gelir vergisi reformu yaptı." Hayır, Hükûmet, gelir vergisi reformu yapacağını söylüyor, 60'ıncı Hükûmet, onun programında. Vergi kanunlarında yapılan her değişiklik reform değildir. Birkaç maddeyi değiştirirsiniz, bunu reform olarak adlandırmak mümkün değildir. Kurumlar Vergisi Kanunu iyi bir düzenleme oldu, reform değildir. Sonuçta "vergi sisteminde reform" diyorsanız. Vergi gelirin gayrisafi millî hasılaya oranı düştü. 2008 bütçesinin açmazı da budur. Sizin temel probleminiz, kayıt dışını vergileyecek şekilde bir vergi reformu yapmak. Sosyal güvenlik ve genel sağlık sigortası reformu benim bildiğim yürürlüğe girmedi ama Sayın Bakan onu yapılanlar arasında saydı.

Teşvik Yasasının patronu kim diye bir soru olmadı. "Teşvik Yasasının patronu Maliye olmamalı" dedi bir arkadaşımız, Sayın Aslanoğlu. Bu sorunun cevabını almadık ama Sayın Bakan başka bir soru kendine göre yarattı onun cevabını verdi.

Birçok şeyi belki daha söylemek mümkün ama bu kısıtlı zaman içerisinde ben ona girmek istemiyorum.

Sizin verdiğiniz sıcak para tablosu da 1999-2001 ve 2006'da sıcak paranın Türkiye'de çıkışı nedeniyle kriz olduğunu veya dalgalanma olduğunu gösteriyor. Esasen bu iddiaların doğru olduğunu gösterir.

Son cümlem şu: Değerli arkadaşlar, Sayın Bakana burada sataşmalar burada olabilir, oluyor. Bazen bu dozunu aşabilir, ama 2008 bütçesine ilişkin olarak yapılan görüşmelerin -bir önceki Parlamento dönemine tanık olduğum için söyleyebilirim- son derece büyük bir olgunlukla geçtiğini söyleyebilirim. Bu tip ufak tefek sataşmalar nedeniyle sayın bakanların sinirlenmek gibi bir haklarının olmadığını düşünüyorum. Hele, bu sinirlenmeye el kol hareketlerini de katarlarsa sayın bakanlar kendileri siyasette bundan zarar görürler.

Bunları ifade etme ihtiyacı duydum, teşekkür ederim.